

แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2567 - เมษายน 2568)

1. บทนำ

ด้วยกรมอุตุนิยมวิทยาได้ออกประกาศ ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2567 เรื่องการเข้าสู่ฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ. 2567 ว่าตามที่ประเทศไทยเริ่มมีอากาศเย็นปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อุณหภูมิต่ำสุดน้อยกว่า 23 องศาเซลเซียส) ตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2567 และอากาศเย็นได้ขยายพื้นที่ครอบคลุมบริเวณภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือลมตะวันออกเฉียงเหนือที่ระดับความสูงต่ำกว่า 3,500 เมตร เปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือหรือลมตะวันออกเฉียงเหนือที่ระดับความสูงตั้งแต่ 5,000 เมตรขึ้นไป เปลี่ยนเป็นลมฝ่ายตะวันตก และการกระจายของฝนได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขข้างต้นแล้ว ประเทศไทยได้เข้าสู่ฤดูหนาวโดยสมบูรณ์แล้ว ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 อย่างไรก็ตาม ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนบริเวณประเทศไทยตอนบน จะยังคงมีฝนเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ สำหรับภาคใต้จะมีฝนเพิ่มมากขึ้นและมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม พ.ศ. 2567 สำหรับสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ของประเทศไทย ปี 2567 มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำมากกว่า ปี 2566 จำนวน 3,077 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถวางแผนบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืนให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน สนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สำหรับภาคใต้จะยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นทางฝั่งตะวันออกของภาคตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม จะมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งและสถานการณ์อุทกภัยในภาคใต้ ที่จะเกิดขึ้นกับภาคการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2567 - เมษายน 2568) สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3. เป้าหมาย

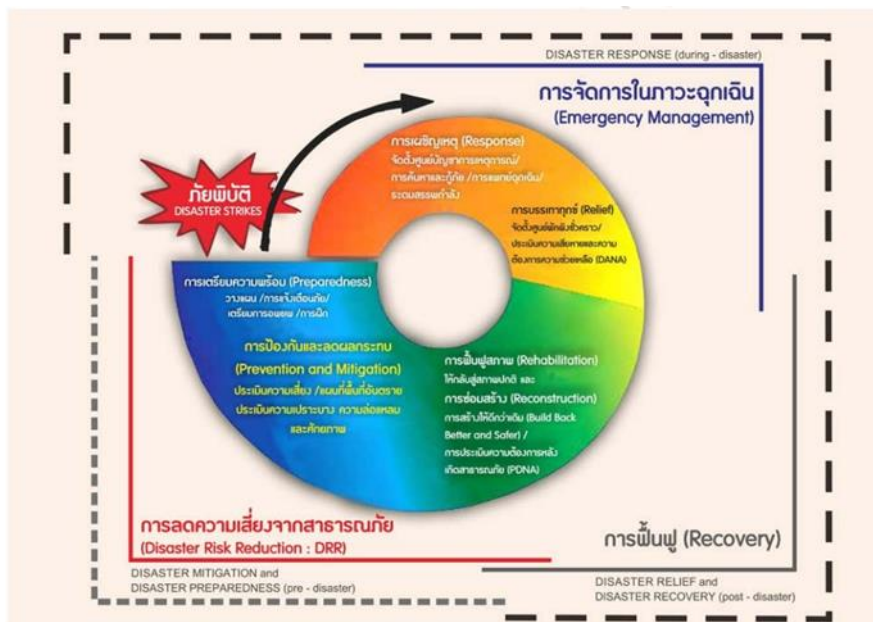
3.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

3.2 สร้างการรับรู้และความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับรูปแบบการผลิต เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและอุทกภัย

3.3 บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับ ติดตาม การเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาคส่วนอื่นๆ รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

4. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

4.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นและอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non - Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละช่วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกับ (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

1) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

2) มาตรการที่ไม่ใช่โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

1) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2) การเตรียมรับมือภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การแจ้งเตือนเฝ้าระวังศัตรูพืช การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตรเช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืช สัตว์ และสัตว์น้ำ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ แจกปัจจัยการผลิต จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.2 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ - การปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)” ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ส่วนที่ 2 การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

5. แนวโน้มสถานการณ์

กรมอุตุนิยมวิทยา คาดหมายลักษณะอากาศ ในเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม 2567 คาดว่า ปริมาณฝนรวมประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ 10 ในขณะที่ภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะสูงกว่าค่าปกติ ร้อยละ 20 ส่วนบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะใกล้เคียงค่าปกติ โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ 130 – 170 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 154 มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 120 -160 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 124 มม.) ภาคกลางประมาณ 190 – 230 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 195 มม.) กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ประมาณ 290 – 350 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 300 มม.) ภาคตะวันออก ประมาณ 250 -300 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 276 มม.) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ 900 – 1,100 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 915 มม.) และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประมาณ 750 – 850 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 652 มม.)

อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะมีค่าสูงกว่าค่าปกติ ประมาณ 0.5 – 1 องศาเซลเซียส โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งประเทศประมาณ 31 -33 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 31.7 องศาเซลเซียส) และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ 22 – 24 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 22.4 องศาเซลเซียส)

คาดว่าปรากฏการณ์ ENSO (El Niño/Southern Oscillation) อยู่ในสภาวะปกติ โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณตอนกลาง และด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณเขตศูนย์สูตรในเดือนที่ผ่านมา เย็นลงเล็กน้อย ส่วนบริเวณด้านตะวันตกของมหาสมุทรฯ สูงกว่าค่าปกติ สำหรับอุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาต่างจากค่าปกติ ประมาณ -0.5 – 1.0 องศาเซลเซียส คาดว่า ปรากฏการณ์เอนโซที่อยู่ในสภาวะปกติมีแนวโน้มจะเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะลานีญา ในช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน 2567 และจะต่อเนื่องไปจนถึงช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม 2568

6. มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2567/68

ตามมติการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ 4/2567 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2567 เห็นชอบมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2567/68 ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเสนอ ดังนี้

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ด้านน้ำต้นทุน (Supply)		
1. คาดการณ์และป้องกันพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	1.1 การจัดทำแผนที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ อุบัติภัยโรค การเกษตร และคุณภาพน้ำ (ก่อนและระหว่างฤดู) พร้อมทั้งติดตาม เฝ้าระวัง และประเมินสถานการณ์ตลอดฤดูแล้ง	- กรมทรัพยากรน้ำ - กรมควบคุมมลพิษ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมอุตุนิยมวิทยา - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	<p>1.2 สํารวจ ตรวจสอบ พื้นที่แหล่งเก็บกักน้ำสํารอง และจัดทําแผนปฏิบัติการสํารองน้ำในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำดิบเพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง
	<p>1.3 เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือนในพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำได้ทันสถานการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - จังหวัด - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง
	<p>1.4 จัดทําระบบฐานข้อมูลกลางที่มีมาตรฐานเพื่อใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยง/พื้นที่เกิดเหตุ (บ่อบาดาล)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - จังหวัด - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
<p>2. สร้างความมั่นคงน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรพร้อมปฏิบัติการเติมน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)</p>	<p>2.1 พัฒนาระบบประปา ปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบประปาเดิม เช่น ก่อสร้างระบบประปาใหม่ เป่าล้างทําความสะอาดบ่อบาดาล ซ่อมแซมระบบประปา เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	2.2 เพิ่มความจุแหล่งน้ำเดิมและพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ และเชื่อมโยงโครงข่ายน้ำ และแหล่งน้ำในจุดที่มีศักยภาพพร้อมเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - กรุงเทพมหานคร - จังหวัด
	2.3 จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงรองรับพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ และปฏิบัติการเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำ พื้นที่เกษตรและพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำตามสภาพอากาศที่เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
	2.4 จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการเติมน้ำใต้ดินในพื้นที่ที่มีศักยภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
	2.5 จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการสูบน้ำใต้ดินในพื้นที่ที่มีศักยภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านความต้องการใช้น้ำ (Demand)		
3. กำหนดแผนจัดสรรน้ำ และพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง บริหารจัดการน้ำให้ เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำ กำหนด (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	3.1 กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้ สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำแต่ละลุ่มน้ำกำหนด พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการส่งน้ำและแจ้งแผนให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
	3.2 กำหนดแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง และขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่ คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมทรัพยากรน้ำ

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	นำมาใช้ให้ชัดเจน ในรูปแบบแผนที่เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขการเพาะปลูกพืชพื้นที่นอกแผน และพื้นที่ที่ไม่สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกได้ โดยมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - จังหวัด - กรมการปกครอง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมการพัฒนาชุมชน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมประชาสัมพันธ์
	3.3 ควบคุมการใช้น้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนให้เป็นไปตามแผน และมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบการขาดแคลนน้ำด้านอุปโภคบริโภคของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนล่าง และมอบหมายกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างการรับรู้กับประชาชนในพื้นที่เพื่อควบคุมการส่งน้ำให้ตรงตามวัตถุประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัด - กรมการปกครอง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ
	3.4 เตรียมน้ำสำรองสำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนอง โดยการสนับสนุนจัดสรรน้ำเตรียมแปลงเพาะปลูกนารอบที่ 1 (นาปี) พร้อมจัดทำมาตรการเสริมเพื่อส่งน้ำไปยังพื้นที่ลุ่มต่ำเป้าหมายโดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำท้ายน้ำตอนล่างให้มีน้ำเพาะปลูก ช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2568 ให้เก็บเกี่ยวได้ทันก่อนฤดูน้ำหลาก และทบทวนตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนองในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างให้มีความถูกต้องชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน
	3.5 สสำรวจ ตรวจสอบ คั่นคลอง เขื่อนป้องกันตลิ่ง ถนนที่เชื่อมต่อกับทางน้ำในพื้นที่ที่อาจเกิดการทรุดตัว เนื่องจากระดับน้ำในทางน้ำที่อาจจะลดต่ำกว่าปกติ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมโยธาธิการและผังเมือง

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>4. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประหยัดน้ำ และลดการสูญเสียน้ำในทุกภาคส่วน (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)</p>	<p>4.1 สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ถ่ายทอดเผยแพร่ผลการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาค การเกษตรและส่งเสริมการปรับเปลี่ยน การเพาะปลูกพืชเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำและเพิ่มรายได้ในพื้นที่ อาทิ ปลูกพืชใช้น้ำน้อยหรือพืชที่เหมาะสมกับ ศักยภาพของพื้นที่ ปรับปรุงระบบการให้น้ำ พืชนาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการ บริหารจัดการน้ำ เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมวิชาการเกษตร - กรมการข้าว - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมชลประทาน - กรมพัฒนาที่ดิน
	<p>4.2 การประหยัดน้ำของหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชน</p> <p>(1) วางแผนลดการใช้น้ำของหน่วยงานภาครัฐ พร้อม ประชาสัมพันธ์รณรงค์ การใช้น้ำอย่างประหยัดในทุกภาคส่วน</p> <p>(2) ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงาน อุตสาหกรรมใช้ระบบ 3R เพื่อลดการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกหน่วยงานภาครัฐ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลัก
	<p>4.3 ลดการสูญเสียน้ำในระบบประปา และระบบชลประทาน</p> <p>(1) ลดการสูญเสียน้ำในระบบประปา</p> <p>(2) เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำในระบบชลประทาน โดยการปรับรอบเวร การส่งน้ำ ให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการน้ำของพื้นที่ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีภาพถ่ายดาวเทียมในการ ตรวจวัดปริมาณฝนและความชื้นในดิน</p> <p>(3) จัดทำปฏิทินรอบเวรการส่งน้ำในพื้นที่เกิดวิกฤติขาดแคลนน้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การประปานครหลวง - การประปาส่วนภูมิภาค - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมการปกครอง - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>5. ฝึกระวังและแก้ไขคุณภาพน้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)</p>	<p>ฝึกระวัง ตรวจวัด ควบคุม และแก้ไขคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลัก แม่น้ำสายรอง รวมถึงแหล่งน้ำที่รับน้ำมาจากภาคอุตสาหกรรมเกษตร และชุมชน รวมทั้งเตรียมแผนปฏิบัติการรองรับกรณีเกิดปัญหาและแจ้งเตือนพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบพร้อมทั้งรายงานผลการแก้ไขคุณภาพน้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง - กรมชลประทาน - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมเจ้าท่า
ด้านการบริหารจัดการ (Management)		
<p>6. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)</p>	<p>6.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชนและองค์กรผู้ใช้น้ำ ที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการวางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่ การเตรียมจัดหา น้ำสำรอง และการกักเก็บให้น้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภคและ/หรือ การเกษตรตลอดฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนา/เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำชุมชน และส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำ การใช้ทรัพยากรน้ำร่วมกันระหว่างตำบลและองค์กรผู้ใช้น้ำที่อยู่ใกล้เคียงกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	<p>6.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคนิค ในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคาร บังคับน้ำ เครื่องสูบน้ำ ระบบประปา ท้องถิ่น เครื่องจักรเครื่องมืออื่น ๆ เป็นต้น โดยการอบรมให้ความรู้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของชุมชนและท้องถิ่นสามารถดูแลบำรุงรักษาและแก้ไขให้สามารถกลับมาใช้งานได้ในปีเบื้องต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - การประปาส่วนภูมิภาค - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	6.3 ขับเคลื่อนผ่านกลไกองค์กรผู้ใช้น้ำ โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ แนวคิด วิธีการ การใช้น้ำอย่างประหยัดน้ำ เช่น การจัดทำคู่มือการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าและประหยัดน้ำ เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - การประปาส่วนภูมิภาค
7. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ และแผนบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัด และเป็นไปตามแผนที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - กรมส่งเสริมการเกษตร - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8. ติดตามและประเมินผล การดำเนินงาน (ตลอดและหลังจากสิ้นสุดฤดูแล้ง)	8.1 ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน รายงานผลการให้ความช่วยเหลือ และหากพบการขาดแคลนน้ำหรือภัยแล้ง ให้รายงานมายังกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และคณะกรรมการลุ่มน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	8.2 ประเมินผลการดำเนินงาน ตามมาตรการ พร้อมสรุปบทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ปี 2567/68

7.1 พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 โดยการวิเคราะห์สมดุลน้ำรายตำบล (นอกเขตชลประทาน) ทั้งประเทศ (วิเคราะห์ข้อมูล ณ วันที่ 21 ตุลาคม 2567) ดังนี้

7.1.1 พื้นที่ข้าวนาปรัง (รอบที่ 2) เสี่ยงขาดแคลนน้ำ นอกเขตชลประทาน จำนวน 12 จังหวัด 33 อำเภอ 65 ตำบล ดังนี้

- ภาคเหนือ จำนวน 7 จังหวัด 27 อำเภอ 59 ตำบล ได้แก่ เชียงราย (5 อำเภอ 10 ตำบล) นครสวรรค์ (8 อำเภอ 19 ตำบล) พะเยา (2 อำเภอ 2 ตำบล) พิจิตร (3 อำเภอ 6 ตำบล) พิษณุโลก (3 อำเภอ 6 ตำบล) สุโขทัย (2 อำเภอ 3 ตำบล) และอุตรดิตถ์ (4 อำเภอ 13 ตำบล)

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4 จังหวัด 5 อำเภอ 5 ตำบล ได้แก่ ชัยภูมิ (1 อำเภอ 1 ตำบล) มหาสารคาม (2 อำเภอ 2 ตำบล) ร้อยเอ็ด (1 อำเภอ 1 ตำบล) หนองคาย (1 อำเภอ 1 ตำบล)

- ภาคกลาง 1 จังหวัด 1 อำเภอ 1 ตำบล คือ ลพบุรี (1 อำเภอ 1 ตำบล)

7.1.2 พืชต่อเนื่อง (ไม้ผลที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ) เสี่ยงขาดแคลนน้ำ จำนวน 33 จังหวัด 94 อำเภอ 276 ตำบล พื้นที่รวม 652,566 ดังนี้

- ภาคเหนือ 9 จังหวัด 24 อำเภอ 65 ตำบล พื้นที่รวม 36,116 ไร่ ได้แก่ เชียงราย (2 อำเภอ 2 ตำบล) เชียงใหม่ (2 อำเภอ 2 ตำบล) ตาก (3 อำเภอ 4 ตำบล) น่าน (1 อำเภอ 2 ตำบล) พิษณุโลก (6 อำเภอ 16 ตำบล) เพชรบูรณ์ (5 อำเภอ 32 ตำบล) แพร่ (2 อำเภอ 4 ตำบล) สุโขทัย (1 อำเภอ 1 ตำบล) อุตรดิตถ์ (2 อำเภอ 2 ตำบล)

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 จังหวัด 46 อำเภอ 136 ตำบล พื้นที่รวม 27,575 ไร่ ได้แก่ กาฬสินธุ์ (7 อำเภอ 15 ตำบล) นครราชสีมา (2 อำเภอ 5 ตำบล) บึงกาฬ (2 อำเภอ 7 ตำบล) บุรีรัมย์ (5 อำเภอ 6 ตำบล) มหาสารคาม (3 อำเภอ 14 ตำบล) มุกดาหาร (1 อำเภอ 3 ตำบล) ยโสธร (1 อำเภอ 2 ตำบล) ร้อยเอ็ด (4 อำเภอ 4 ตำบล) เลย (1 อำเภอ 1 ตำบล) ศรีสะเกษ (1 อำเภอ 9 ตำบล) สกลนคร (1 อำเภอ 2 ตำบล) สุรินทร์ (3 อำเภอ 15 ตำบล) หนองคาย (1 อำเภอ 4 ตำบล) อำนาจเจริญ (1 อำเภอ 2 ตำบล) อุบลราชธานี (13 อำเภอ 47 ตำบล)

- ภาคกลาง 2 จังหวัด 3 อำเภอ 12 ตำบล พื้นที่รวม 2,969 ไร่ คือ ลพบุรี (1 อำเภอ 1 ตำบล) สมุทรสาคร (2 อำเภอ 9 ตำบล)

- ภาคตะวันออก 4 จังหวัด 14 อำเภอ 48 ตำบล พื้นที่รวม 557,270 ไร่ ได้แก่ จันทบุรี (6 อำเภอ 14 ตำบล) ตราด (5 อำเภอ 26 ตำบล) ระยอง (2 อำเภอ 7 ตำบล) สระแก้ว (1 อำเภอ 1 ตำบล)

- ภาคตะวันตก 1 จังหวัด 2 อำเภอ 5 ตำบล พื้นที่รวม 6,055 ไร่ คือ จังหวัด กาญจนบุรี

- ภาคใต้ 2 จังหวัด 5 อำเภอ 10 ตำบล พื้นที่รวม 22,581 ไร่ ได้แก่ ชุมพร (1 อำเภอ 1 ตำบล) และ ระนอง (4 อำเภอ 9 ตำบล)

รายละเอียดตามภาคผนวก ก

7.2 พื้นที่น้ำเค็มรุกสวน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้วิเคราะห์พื้นที่พืชสวนเฝ้าระวังน้ำเค็ม จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม ราชบุรี และฉะเชิงเทรา

7.3 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยภาคใต้

กรมชลประทานเตรียมความพร้อมรับมือพื้นที่เฝ้าระวังอุทกภัยภาคใต้ทั้งหมด 122 จุด 16 จังหวัด ดังนี้

เพชรบุรี มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 13 จุด (1. สองฝั่งแม่น้ำเพชรบุรี (อำเภอบ้านลาด) อ.บ้านลาด 2. สองฝั่งแม่น้ำเพชรบุรี (อำเภอเมืองเพชรบุรี) ต. คลองกระแซง 3. สองฝั่งแม่น้ำเพชรบุรี (อำเภอ บ้านแหลม) ต.บ้านแหลม 4. ม.4 บ้านหนองหญ้าปล้อง ต.หนองหญ้าปล้อง 5. ม.3 บ้านหนองไผ่ ต.หนองหญ้าปล้อง 6. ม.2 บ้านห้วยเสือ อ.ท่ายาง ต.วังไคร้ 7. ม.7 บ้านไร่หลวง อ.ท่ายาง ต.ท่าไม้รวก 8. ม.4 บ้านหนองชุมแสงล่าง อ.ท่ายาง ต.ท่าไม้รวก 9. ม.9 บ้านห้วยตะวาย อ.ท่ายาง ต.ท่าไม้รวก อ.หนองหญ้าปล้อง 10. ม.13 บ้านหนองชุมแสงบน อ.ท่ายาง ต. ท่าไม้รวก 11. ม.9 บ้านวังมะละกอ อ.ท่ายาง ต.กัลดีหลวง 12. ม.1 บ้านวังแดง (สาระเห็ด) อ.ท่ายาง ต.กัลดีหลวง 13. ม.11 บ้านห้วยผาก อ.ท่ายาง ต.กัลดีหลวง

ประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 21 จุด (1. บ้านเขาน้อยล่าง อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 2. สะพานเพชรเกษม ทต.ปราณบุรี อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 3. สะพานเฉลิมพระเกียรติ อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 4. บ้านคลองอ้อม อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 5. บ้านฝั่งท่า อ.ปราณบุรี ต.วังก้ง 6. บ้านโรงสูบ อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 7. บ้านท่ามะกรูด อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 8. บ้านปลายน้ำ อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 9. บ้านห้วยแสงพันธ์ อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 10. บ้านท่ามะนาว อ.ปราณบุรี ต.เขาน้อย 11. บ้านวังก้ง อ.ปราณบุรี ต.วังก้ง 12. บ้านเบญจพาส อ.ปราณบุรี ต.วังก้ง 13. บริเวณหมู่บ้านลาวีลเล่ อ.หัวหิน ต.หินเหล็กไฟ 14. บ้านหนองซอน อ.หัวหิน ต.หินเหล็กไฟ 15. บริเวณข้างวัดเขาลั่นทม อ.หัวหิน ต.หนองแก 16. โค้งพระจันทร์ อ.หัวหิน ต.หัวหิน 17. สะพานต่างระดับข้ามทางรถไฟเข้าตัวเมืองหัวหิน อ.หัวหิน ต.หนองแก 18. ชุมชนเขาตะเกียบ อ.หัวหิน ต.หัวหิน 19. โรงเรียนบ้านปากเหมือง อ.เมือง ต.บ่อนอก 20. บริเวณหลัง รพ. บางสะพาน อ.บางสะพาน ต.กำเนิดนพคุณ 21. บริเวณชุมชนในเขต ทต.กำเนิดนพคุณ อ.บางสะพาน ต.กำเนิดนพคุณ)

ชุมพร มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 4 จุด (1. พื้นที่ลุ่มต่ำ ต.นากระตาม อ.ท่าแซะ 2. พื้นที่ลุ่มต่ำ ต.บ้านนา ต.ขุนกระหิง ต.ตากแดด ต.บางหมาก ต.ทุ่งคา ต.วังไผ่ อ.เมือง 3. พื้นที่ลุ่มต่ำ ต.ทุ่งตะโก ต.ทุ่งตะไคร้ อ.ทุ่งตะโก 4. พื้นที่ลุ่มต่ำ ต.วังตะกอก ต.นาขา ต.พ้อแดง ต.นาพญา ต.บ้านควน ต.ท่ามะปลา ต.บางมะพร้าว อ.หลังสวน)

ระนอง มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด (1. ชุมชนตลาดน้ำจืด ม.2 ต.น้ำจืด อ.กระบุรี 2. ชุมชนซอยโรงฆ่าสัตว์ ม.3 ต.น้ำจืด อ.กระบุรี 3. บ้านสองแพรก ม.7 ต.ลำเลียง อ.กระบุรี 4. ชุมชนระนองแลนด์ ต.เขานิเวศน์ อ.เมือง 5. หน้าสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ต.เขานิเวศน์ อ.เมือง)

สุราษฎร์ธานี มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด (1. ประตูละบายน้ำคลองไชยา ต.เสม็ด อ.ไชยา 2. ประตูละบายน้ำคลองท่าโพธิ์ ต.เสม็ด อ.ไชยา 3. ประตูละบายน้ำคลองท่าม่วง ต.วัง อ.ท่าชนะ 4. บริเวณ โครงการฝายท่าทอง ต.ไชยคราม อ.ดอนสัก 5. บริเวณโครงการฝายคลองเทวดา ต.บ้านส้อง อ.เวียงสระ)

นครศรีธรรมราช มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 21 จุด (1. พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลอง และพื้นที่ เศรษฐกิจในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช 2. เฝ้าระวังพื้นที่สนามบินนครศรีธรรมราช และพื้นที่รอบ สนามบิน ต.ปากพูน อ.เมือง 3. เฝ้าระวังพื้นที่ลุ่มต่ำ (บริเวณมหาวิทยาลัยรามคำแหง) ต.ท่าย่าเกา อ.พระพรหม 4. เทศบาลเมืองทุ่งสง ต.ชะมาย อ.ทุ่งสง 5. เทศบาลตำบลท่ายาง ต.ท่ายาง อ.ทุ่งใหญ่ 6. พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำตาปี สะพานยางค้อม ต.ยางค้อม อ.พิปูน 7. พื้นที่ ต.ท่าซิ่น ต.ท่าศาลา และ ต.แสงแรง อ.ท่าศาลา 8. พื้นที่ ต.สี่ขีด ต.เสภา ต.ทุ่งปรัง ต.เทพราช อ.สิชล 9. พื้นที่ หมู่ที่ 5,8 ต.ควนพัง อ.ร่อนพิบูลย์ 10. ฝายบ้านควน สมบูรณ์ หมู่บ้านท่าเรือ ต.ท่าประจจะ อ.ชะอวด 11. ฝายบ้านท่าเรือ ต.ท่าประจจะ อ.ชะอวด 12. ท่อลอดถนน สายท่าเรือ-ไฟฟ้าชะอวด ต.ท่าประจจะ อ.ชะอวด 13. วิสาหกิจชุมชนเงาะแปลงใหญ่ ต.ท่าประจจะ อ.ชะอวด

14,15 และ 16 ทรบ. บ้านแสงวิมาน ปตร.เปี้ยะ ปตร.บางลึก ต.คลองน้อย อ.ปากพนัง 17. ปตร. สุขุม ต.ปากพนังฝั่งตะวันตก อ.ปากพนัง 18. ปตร.บางจาก ต.บางจาก อ.เมือง 19. ปตร.บางไทร ต.บ้านใหม่ อ.ปากพนัง 20. ทรบ.คลองค้อ ต.เกาะหวด อ.ปากพนัง 21. ปตร.คลองข้อง ต.แม่เจ้าอยู่หัว ต.เชียรใหญ่)

พังงา มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 4 จุด (1. พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลองพังงา ต.ถ้ำน้ำผุด อ.เมือง 2. พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลองนาเตย ต.บางทอง อ.ท้ายเหมือง 3. พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลองตะกั่วป่า ต.โคกเคียน ต.บางไทร อ.ตะกั่วป่า 4. พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลองนางย่อน ต.คุระ อ.คุระบุรี)

ภูเก็ต มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด (1. ย่านเมืองเก่าภูเก็ต ต.ตลาดใหญ่ อ.เมือง 2. สถานี X.191 โรงเรียนสตรีภูเก็ต ต.ตลาดใหญ่ อ.เมือง 3. สถานี X.190A บ้านเก็ตโฮ่ ต.กระทุ้ง อ.กระทุ้ง 4. ชุมชนสามกอง ต.รัชฎา อ.เมือง 5. สะพานกอจัน ต.ตลาดใหญ่ อ.เมือง)

กระบี่ มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 4 จุด (1. คลองกระบี่ใหญ่ ต.ปากน้ำ อ.เมือง 2. วัดม่วงเอน ต.สินปุน อ.เขาพนม 3. สะพานคลองท่อม ต.คลองท่อมใต้ อ.คลองท่อม 4. บ้านเกาะไทร ต.ปกาสัย อ.เหนือคลอง)

ตรัง มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 2 จุด (1. บริเวณเหนือ/ท้าย ปตร.คลองปะเหลียน ต.ปะเหลียน อ.ปะเหลียน 2. บริเวณคลองสว่าง ม. 3 ต.นาโต๊ะหมิง อ.เมืองตรัง)

พัทลุง มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 14 จุด (1. พื้นที่ลุ่มต่ำ หมู่ที่ 1 ต.ปรางหมู่ อ.เมือง 2. พื้นที่ลุ่มต่ำ หมู่ที่ 4 ต.ปรางหมู่ อ.เมือง 3. พื้นที่ลุ่มต่ำ ชุมชนนางลาด ต.คูหาสวรรค์ อ.เมือง 4. ปตร.ท่าแนะ (บริเวณสี่แยกโพธิ์ทอง) ต.ชะมวง อ.ควนขนุน 5. บริเวณตลาดเทศบาลควนขนุน อ.ควนขนุน 6. บริเวณบ้านควนกุฎี ต.ควนมะพร้าว อ.เมือง 7. บริเวณสามแยกพรุ้อ ต.โคกทราย อ.ป่าบอน 8. บริเวณสามแยกป่าบอน ต.ป่าบอน อ.ป่าบอน 9. บริเวณสถานีรถไฟบ้านหารเทา ต.หารเทา อ.ปากพะยูน 10. ทางหลวงชนบทหมายเลข 4 บ้านโคกยา หมู่ที่ 1,9 ต.เขาชัยสน อ.เขาชัยสน 11. ถ้าพระเจ้าชัยสน ต.เขาชัยสน อ.เขาชัยสน 12. วัดเขียนบางแก้ว ต.จองถนน อ.เขาชัยสน 13. สะพานข้ามทางรถไฟ - คลองท่ามะเตือ ต.ท่ามะเตือ อ.บางแก้ว 14. สะพานปากพล ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว)

สตูล พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด (1. เกาะหลีเป๊ะ ต.เกาะสาหร่าย อ.เมือง 2. บริเวณแยกถนนลงทุ่งหว่า เขตเทศบาลตำบลกำแพง ต.กำแพง อ.ละงู 3. บริเวณหัวงาน ปตร.บาโรย ต.ปากน้ำ อ. ละงู 4. พื้นที่บริเวณชุมชนหลังแขวงทางจังหวัดสตูล 5. พื้นที่บริเวณ หมู่ที่ 5,6 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ)

สงขลา พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด (1. เฝ้าระวังพื้นที่เศรษฐกิจเทศบาลนครหาดใหญ่ 2. เฝ้าระวังพื้นที่ชุมชนริมคลองธรรมชาติ อ.หาดใหญ่ 3. เฝ้าระวังพื้นที่อำเภอจะนะ 4. เฝ้าระวังพื้นที่อำเภอควนเนียง 5. เฝ้าระวังพื้นที่บริเวณคาบสมุทรสทิงพระ)

ปัตตานี พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด (1. พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี อ.เมือง อ.ยะรัง อ.แม่ลาน อ.หนองจิก 2. พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำสายบุรี ในเขต อ.สายบุรี อ.กะพ้อ อ.ทุ่งยางแดง 3. พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งคลองยะหริ่ง ในเขต อ.ยะหริ่ง 4. พื้นที่ลุ่มต่ำในเขตชุมชน 5. พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณโรงเรียนพระยานาวิน คลองหินวิทยา ต.ปากถ่อ อ.โคกโพธิ์)

นราธิวาส พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด (1. พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำบางนรา ในเขต อ.ระแงะ อ.เจาะไอร้อง อ.ยี่งอ อ.เมือง อ.ตากใบ 2. พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำโก-ลก ในเขต อ.แว้ง อ.สุโหงโก-ลก 3. พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำสายบุรี ในเขต อ.ศรีสาคร อ.รือเสาะ 4. พื้นที่ลุ่มต่ำริมคลองยะกัง ในเขต ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ 5. พื้นที่ลุ่มต่ำในเขตชุมชนทั้ง 13 อำเภอ)

ยะลา พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 4 จุด (1. พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี 2. พื้นที่ในเขต อ.รามัน 3. พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำลุ่มน้ำสายบุรี 4. พื้นที่เทศบาลนครยะลา ต.สะเตง ต.ยูโป อ.เมือง)

รายละเอียดตามภาคผนวก ข

8. การเตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต

จากแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ในช่วงก่อนเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยงจาก ภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction) ในเรื่องของการเตรียมความพร้อม (Preparedness) เครื่องมือ อุปกรณ์ และปัจจัยการผลิตต่างๆ โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2567 - เดือนเมษายน 2568 มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัย พิบัติทางธรรมชาติ 3 ภัย ได้แก่ ภัยแล้ง ภัยจากศัตรูพืช และอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ ส่วนราชการในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้เตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และอื่น ๆ ดังนี้

การเตรียมความพร้อม	จำนวน		หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ภัยแล้ง	อุทกภัยภาคใต้	
1. เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ			
- เครื่องสูบน้ำ	1,180 เครื่อง	120 เครื่อง	ชป.
- รถสูบน้ำ	22 เครื่อง	-	ชป.
- เครื่องผลักดันน้ำ	398 เครื่อง	108 เครื่อง	ชป.
- รถขุด/รถแทรกเตอร์	1,126 คัน	-	ชป.
- เรือขุดวัชพืช	140 ลำ	-	ชป.
- รถบรรทุกน้ำ	102 คัน	11 คัน	ชป.
- เครื่องจักรกลสนับสนุนอื่นๆ	-	336 หน่วย	ชป.
- เรือตรวจการ	-	69 ลำ	ปม.
2. เสบียงและเวชภัณฑ์สัตว์			
- เสบียงสัตว์ (หญ้าหมัก หญ้าแห้ง แร่ธาตุ อาหาร TMR)	6,484 ตัน		ปศ.
- ถูยั้งซีพัสต์	3,500 ชุด		ปศ.
- หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่	หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 173 ทีม สัตวแพทย์ 519 คน		ปศ.
- จุดอพยพสัตว์	-	2,371 จุด / รองรับสัตว์ 3,948,266 ตัว	ปศ.
3. ปัจจัยการผลิต			
1) เมล็ดพันธุ์			
- เมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้าน	107,000 ซอง		กสก.
- ถูยั้งซีพัสต์เมล็ดพันธุ์พืชผัก พืชไร่	12,000 ถู		กวก.
2) ต้นพันธุ์พืชผัก/พืชอาหาร	576,000 ต้น		กสก.
3) พันธุ์หม่อน และไข่ไหม	21,000 ตัน / 1,050 แผ่น		มม.
4) ศัตรูธรรมชาติ/จุลินทรีย์			
- เชื้อจุลินทรีย์พร้อมใช้งาน (ไตรโคเดอร์มา/บิวเวอเรีย/ เมตาไรเซียม)	50,100 กก./5,500 กก. (ไตรโคเดอร์มา)		กสก.
- ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ (ไตรโคเดอร์มา/บิวเวอเรีย/	30,688 ขวด/2,800 ขวด		กสก.

การเตรียมความพร้อม	จำนวน		หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ภัยแล้ง	อุทกภัยภาคใต้	
เมตาโรเซียม) นำไปผลิตเชื้อพร้อมใช้	(ไตรโคเดอร์มา)		
- แผลงศัตรูธรรมชาติพร้อมปล่อย (1) แตนเบียนแมลงดำหนามมะพร้าว (2) ตัวเบียนศัตรูพืชสำคัญอื่น ๆ (3) แมลงหางหนีบ/แมลงช้างปีกใส/มวนเพชรฆาต	15,000 มัมมี่ / 3,000 ไร่ 2,400,000 ตัว / 12,000 ไร่ 1,300,000 ตัว/13,000 ไร่		กสก.
- สารสกัดธรรมชาติพร้อมใช้ (เช่น สะเดา ตรีโครีทอม)	1,950 ลิตร / 195 ไร่		กสก.
5) เชื้อไวรัส เอ็น พี วี พร้อมใช้ควบคุมหนอนกระตุ้มัก และหนอนกระตุ้ม	200 ลิตร 2,500 ไร่		กสก.
6) บำบัดน้ำเสีย จุลินทรีย์ พต. 6	-	30,000 ชอง	พต.
4. อื่นๆ			
1) สนับสนุนข้อมูลเรดาร์ตรวจอากาศผ่านเว็บไซต์ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (สถานีเรดาร์พนม อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี, สถานีเรดาร์เคลื่อนที่ปะทิว อ.ปะทิว จ.ชุมพร, สถานีเรดาร์เคลื่อนที่สิงหนคร อ.สิงหนคร จ.สงขลา	-	3 สถานี (ข้อมูล real time ปรับปรุงทุก 6 นาที)	ผล.

รายละเอียดตามภาคผนวก ค

9. แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งประเทศ

9.1 ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง แหล่งน้ำขนาดใหญ่อื่นๆ และการกำหนดพื้นที่เพาะปลูก

ปริมาณน้ำใช้การได้ในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำขนาดใหญ่อื่นๆ จากทั้งประเทศ ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2567 มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 43,951 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น

- ปริมาณน้ำใช้การได้ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 35,502 ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำใช้การได้ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 3,804 ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำใช้การได้ โครงการขนาดใหญ่อื่นๆ 4,645 ล้านลูกบาศก์เมตร

วางแผนจัดสรรน้ำไว้ทั้งหมด 29,175 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น เพื่อการเกษตร 16,535 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค-บริโภค 3,050 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการรักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 8,790 ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ ยังมีปริมาณน้ำสำรองไว้สำหรับต้นฤดูฝน ปี 2568 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2568) 14,776 ล้านลูกบาศก์เมตร

9.2 แผนการจัดสรรน้ำและการปลูกพืชฤดูแล้งในกลุ่มน้ำต่าง ๆ

กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์ช่วงน้ำระยะเวลาการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในแต่ละปี ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 30 เมษายน ของปีถัดไป ยกเว้น 6 จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส นับช่วงระยะเวลาเพาะปลูกพืชฤดูแล้งตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม ถึง 15 มิถุนายน สำหรับแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี 2567/68 ในกลุ่มน้ำต่าง ๆ มีดังนี้

1) กลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2567 เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้รวมกัน จำนวน 13,211 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งมากกว่าปี 2566 จำนวน 4,024 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 774 ล้านลูกบาศก์เมตร น้อยกว่าปี 2566 ประมาณ 108 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 950 ล้านลูกบาศก์เมตร น้อยกว่าปี 2566 ประมาณ 66 ล้านลูกบาศก์เมตร

ดังนั้น ในช่วงฤดูแล้งปี 2567/68 จึงกำหนดแผนการจัดสรรน้ำจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ รวม จำนวน 7,500 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จำนวน 400 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จำนวน 600 ล้านลูกบาศก์เมตร และรักษาระบบนิเวศแม่น้ำท่าจีน - แม่น้ำเจ้าพระยา 500 ล้านลูกบาศก์เมตร

สำหรับการพิจารณาจัดสรรน้ำจากเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ให้แก่กิจกรรมการใช้น้ำต่าง ๆ ดังนี้

- การใช้น้ำพื้นที่เหนือเขื่อนเจ้าพระยา	2,650	ล้านลูกบาศก์เมตร
- การใช้น้ำทุ่งฝั่งตะวันตกตอนบน	1,640	ล้านลูกบาศก์เมตร
- การใช้น้ำทุ่งฝั่งตะวันออกตอนบน	1,445	ล้านลูกบาศก์เมตร
- การใช้น้ำทุ่งฝั่งตะวันออกและตะวันตกตอนล่าง	1,265	ล้านลูกบาศก์เมตร
- การประปานครหลวง	900	ล้านลูกบาศก์เมตร
- รักษากระบบนิเวศและผลักดันน้ำเค็มปากแม่น้ำเจ้าพระยา	1,100	ล้านลูกบาศก์เมตร
ตอนล่างและปากแม่น้ำท่าจีน		

สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยามีปริมาณน้ำใช้การได้ ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2567 จำนวน ประมาณ 14,935 ล้านลูกบาศก์เมตร (เขื่อนภูมิพล 6,856 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนสิริกิติ์ 6,355 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน 774 ล้านลูกบาศก์เมตร และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ 950 ล้านลูกบาศก์เมตร) ได้กำหนดแผนการระบายน้ำจากเขื่อนทั้ง 4 แห่ง และรักษาระบบนิเวศแม่น้ำท่าจีน-แม่น้ำเจ้าพระยา 500 ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ ที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น 9,000 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น เพื่อการอุปโภค-บริโภค 1,150 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการรักษากระบบนิเวศและอื่น ๆ 1,440 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อการเกษตร 6,410 ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีก จำนวน 6,435 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ใช้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2568

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 พื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 7.68 ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปรัง 6.38 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.09 ล้านไร่ และพืชอื่น ๆ 1.21 ล้านไร่

2) กลุ่มน้ำแม่กลอง

วันที่ 24 ตุลาคม 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ 8,843 ล้านลูกบาศก์เมตร วางแผนจัดสรรน้ำไว้ทั้งหมด 5,000 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นเพื่อการอุปโภค-บริโภค 460 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการรักษากระบบนิเวศและผลักดันน้ำเค็มปากแม่น้ำแม่กลองและแม่น้ำท่าจีน 1,360 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 3,180 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำต้นทุนสำหรับวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน ปี 2567/68 ทั้งสิ้น 2.07 ล้านไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 0.84 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.17 ล้านไร่ และอื่น ๆ 1.06 ล้านไร่ นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 3,843 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ใช้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2568

3) ลุ่มน้ำภาคเหนือ

ณ วันที่ 24 ตุลาคม 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 3,843 ล้านลูกบาศก์เมตร มีแผนการจัดสรรน้ำช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 3,183 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค 273 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 1,654 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อการเกษตร 1,255 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำต้นทุนสำหรับวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน ปี 2567/68 ทั้งสิ้น 1,437,385 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 602,307 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 178,284 ไร่ และพืชอื่น ๆ 656,794 ไร่ นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 660 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ใช้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2568

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนแม่กวงอุดมธารา มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 195 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 74 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 104 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 88 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 9 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 7 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 82,066 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 50,000 ไร่ และไม้ผล-ไม้ยืนต้น 30,066 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนกิ่วลม มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 93 ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ 87 ของความจุที่ระดับเก็บกัก เขื่อนกิ่วคอหามมีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 174 ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ 102 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 รวมทั้งสิ้น ประมาณ 252 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น เพื่อการเกษตร 133 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค 12 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 92 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 70,340 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 42,730 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 8,634 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 16,314 ไร่ บ่อปลา บ่อกัก และอื่น ๆ 2,662 ไร่

4) ลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ณ วันที่ 24 ตุลาคม 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 7,427 ล้านลูกบาศก์เมตร มีแผนการจัดสรรน้ำช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 4,416 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค 387 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 1,512 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อการเกษตร 2,517 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำต้นทุนสำหรับวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน ปี 2567/68 ทั้งสิ้น 1,329,039 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 1,177,445 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 57,474 ไร่ และพืชอื่น ๆ 94,120 ไร่ นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 3,011 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ใช้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2568

(1) ลุ่มน้ำชี

- พื้นที่เหนือเขื่อนอุบลรัตน์ แหล่งน้ำต้นทุนได้แก่ เขื่อนจุฬาภรณ์ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 76 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 46 ของความจุที่ระดับเก็บกัก และในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ได้พิจารณาวางแผนระบายน้ำจากอ่างฯ ทั้งสิ้นประมาณ 65 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 28 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 20 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 5 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 12 ล้านลูกบาศก์เมตร

- พื้นที่ท้ายเขื่อนอุบลรัตน์

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนอุบลรัตน์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 1,570 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 65 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 1,350 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 562 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 51 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 25 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ

712 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 263,566 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 255,493 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 46 ไร่ อ้อย 273 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 978 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่นๆ 6,776 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนลำปาว มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 1,694 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 86 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 982 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 641 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 7 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 2 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ 332 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 300,000 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 294,328 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 903 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่นๆ 4,769 ไร่

(2) ลุ่มน้ำมูล

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนลำตะคอง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 81 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 26 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 73 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 7 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 35 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 6 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 25 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 875 ไร่ แยกเป็น พืชไร่-พืชผัก 340 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 136 ไร่ และบ่อปลา บ่อกึ่งและอื่นๆ 399 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนลำพระเพลิง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 90 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 58 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 16 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 4 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 9 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 3 ล้านลูกบาศก์เมตร

(3) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนมูลบน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 77 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 54 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 60 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 40 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค-บริโภค 1 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 7 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 13 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 25,067 ไร่ แยกเป็นข้าวนาปรัง 25,000 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 5 ไร่ และอ้อย 62 ไร่

(4) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนลำแชะ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 146 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 53 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 24 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค-บริโภค 7 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 1 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 16 ล้านลูกบาศก์เมตร

(5) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนลำนางรอง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 43 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 35 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 2 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค-บริโภค 1 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 1 ล้านลูกบาศก์เมตร

(6) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนสิรินธร มีปริมาณน้ำใช้การได้ 751 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 38 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 222 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 216 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 6 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 136,735 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 130,005 ไร่ พืชไร่-พืชผักและอื่น ๆ 4,517 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 1,653 ไร่ และบ่อปลา บ่อกึ่งและอื่น ๆ 560 ไร่

(3) ลุ่มน้ำโขง

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนห้วยหลวง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 118 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 87 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 65 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 40 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 19 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 2 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 4 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 17,500 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 12,000 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 4,000 ไร่ บ่อปลา บ่อกุ้งและอื่นๆ 1,500 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนน้ำอูน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 408 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 78 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 256 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 253 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 3 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 98,046 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 80,500 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 9,500 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 6,224 ไร่ บ่อปลา บ่อกุ้งและอื่นๆ 393 ไร่

5) ลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ณ วันที่ 24 ตุลาคม 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 2,653 ล้านลูกบาศก์เมตร มีแผนการจัดสรรน้ำช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 2,236 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค 250 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 724 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อการเกษตร 1,262 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำต้นทุนสำหรับวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน ปี 2567/68 ทั้งสิ้น 1,178,42 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 463,049 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 23,868 ไร่ และพืชอื่น ๆ 691,525 ไร่ นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 417 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ใช้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2568

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนขุนด่านปราการชล มีปริมาณน้ำใช้การได้ 214 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 95 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 292 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 220 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 35 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ 41 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 113,340 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 53,960 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 4,475 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 28,600 ไร่ บ่อปลา บ่อกุ้งและอื่นๆ 26,305 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนคลองสียัด มีปริมาณน้ำใช้การได้ 209 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 50 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 190 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 41 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 20 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 129 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 27,000 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 13,000 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 3,000 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 11,000 ไร่

(3) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนบางพระ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 92 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 78 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 59 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค 36 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 14 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 9 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 225 ไร่ แยกเป็น ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 225 ไร่

(4) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนหนองปลาไหล มีปริมาณน้ำใช้การได้ 141 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 86 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 216 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 30 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค - บริโภค 48 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 106 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 38 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 5,700 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 3,500 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 2,200 ไร่

(5) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เชื้อนประแสร์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 267 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 91 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 181 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 81 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 11 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 84 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 5 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 146,375 ไร่ แยกเป็น ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 146,375 ไร่

(6) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เชื้อนนฤบดินทรจินดา มีปริมาณน้ำใช้การได้ 269 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 91 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 213 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 47 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 166 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 19,517 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 16,710 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 2,048 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 659 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่นๆ 100 ไร่

6) ลุ่มน้ำภาคกลาง

ณ วันที่ 24 ตุลาคม 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 536 ล้านลูกบาศก์เมตร มีแผนการจัดสรรน้ำช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 355 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค 26 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ 36 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อการเกษตร 294 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำต้นทุนสำหรับวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน ปี 2567/68 ทั้งสิ้น 345,464 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 183,144 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 79,534 ไร่ และพืชอื่น ๆ 82,785 ไร่ นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 181 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2568

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เชื้อนกระเสียว มีปริมาณน้ำใช้การได้ 168 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 56 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 138 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 128 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 2 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 2 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาบบนิเวศและอื่นๆ 7 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 109,973 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 83,000 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 365 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 1,277 ไร่ อ้อย 25,247 ไร่และบ่อปลา บ่อกึ่งและอื่นๆ 84 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เชื้อนทับเสลา มีปริมาณน้ำใช้การได้ 87 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 54 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 99 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 95 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 3 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษา ระบบนิเวศและอื่นๆ 1 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 80,000 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 80,000 ไร่

7) ลุ่มน้ำภาคใต้

ณ วันที่ 24 ตุลาคม 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 4,923 ล้านลูกบาศก์เมตร มีแผนการจัดสรรน้ำช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 4,580 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค 599 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาบบนิเวศและอื่นๆ 2,822 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อการเกษตร 1,159 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำต้นทุนสำหรับวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน ปี 2567/68 ทั้งสิ้น 1,761,433 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 330,470 ไร่ พืชไร่-พืชผัก 18,019 ไร่ และพืชอื่น ๆ 1,412,944 ไร่ นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 343 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2568

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เชื้อนแก่งกระจาน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 418 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 59 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 359 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 161 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 91 ล้านลูกบาศก์เมตร

อุตสาหกรรม 7 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 100 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 105,800 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 100,000 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้นจำนวน 5,800 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนปราณบุรี มีปริมาณน้ำใช้การ 149 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 38 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 195 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 145 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 39 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 4 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 8 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 96,773 ไร่ แยกเป็น พืชไร่-พืชผัก 1,370 ไร่ อ้อย 6,116 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 64,846 ไร่ และบ่อปลาบ่อกึ่งและอื่นๆ 24,441 ไร่

(3) ปัจจุบันยังอยู่ในช่วงฤดูฝนของภาคใต้ตอนล่าง เขื่อนบางลาง มีปริมาณน้ำใช้การได้ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 จำนวน 467 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 32 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งสิ้นประมาณ 879 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 213 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 23 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 5 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 637 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตรจำนวน 293,840 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 60,000 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 233,647 ไร่

รายละเอียดตามภาคผนวก ง

10. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

มติที่ประชุมคณะทำงานเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2567 เห็นชอบแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 รวมทั้งนโยบายและมาตรการการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/67 รายละเอียดดังนี้

10.1 แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

ทั้งประเทศ จำนวน 15.38 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าวรอบที่ 2 จำนวน 12.73 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 10.02 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 2.71 ล้านไร่) พืชไร่พืชผัก จำนวน 2.65 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.62 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 2.03 ล้านไร่)

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา 22 จังหวัด จำนวน 8.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าวรอบที่ 2 จำนวน 8.05 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 6.47 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 1.58 ล้านไร่) พืชไร่พืชผัก จำนวน 0.76 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.09 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 0.67 ล้านไร่)

ลุ่มน้ำแม่กลอง 7 จังหวัด จำนวน 1.12 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าวรอบที่ 2 จำนวน 0.86 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.84 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 0.02 ล้านไร่) พืชไร่พืชผัก จำนวน 0.26 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.17 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 0.09 ล้านไร่)

เขตพื้นที่	ประเภทแหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ล้านไร่)		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.02	0.62	10.64
	นอกเขตชลประทาน	2.71	2.03	4.74
	รวม	12.73	2.65	15.38
22 จังหวัด ลุ่มเจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	6.47	0.09	6.57
	นอกเขตชลประทาน	1.58	0.67	2.24
	รวม	8.05	0.76	8.81
7 จังหวัด ลุ่มน้ำแม่กลอง	ในเขตชลประทาน	0.84	0.17	1.01
	นอกเขตชลประทาน	0.02	0.09	0.11
	รวม	0.86	0.26	1.12

รายละเอียดตามภาคผนวก จ

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมชลประทาน เป็นหน่วยงานกำกับและบริหารแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

10.2 นโยบาย มาตรการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

นโยบาย

1. **ด้านการจัดสรรน้ำ** การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนเป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เห็นควรให้จัดสรรน้ำตามระบบรอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูกที่ประหยัดให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอ สำหรับการอุปโภค - บริโภค การรักษาระบบนิเวศการอุตสาหกรรม และการเพาะปลูกพืชต้นฤดูฝนปีถัดไป โดยมีแนวทาง ดังนี้

1.1 หลักการจัดสรรน้ำ

- จัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ
- สนับสนุนการใช้น้ำในทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ใช้รอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูกที่ประหยัดน้ำให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่

1.2 ลำดับความสำคัญในการจัดสรรน้ำ

1. เพื่อการอุปโภค - บริโภค และการประปา
2. เพื่อการรักษาระบบนิเวศทางน้ำ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การขับไล่ น้ำเสีย บรรเทาสาธารณภัย จาริตประเพณี และคมนาคม เป็นต้น
3. เพื่อสำรองน้ำไว้สำหรับการใช้น้ำในช่วงต้นฤดูฝน สำหรับอุปโภค - บริโภค และรักษาระบบนิเวศ เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2568
4. เพื่อการเกษตร
5. เพื่อการอุตสาหกรรม
6. เพื่อการพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

2. ด้านการเกษตร

- 2.1 วางแผนการจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่
- 2.2 กำกับติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 ของเกษตรกรให้เป็นไปตามแผนควบคุมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาด้านการตลาดประกอบด้วย
- 2.3 ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และด้านการตลาด

มาตรการ

1. ด้านการจัดสรรน้ำ

- 1.1 เขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา
ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างยั่งยืน มีปริมาณน้ำต้นทุนสามารถสนับสนุนการเพาะปลูกข้าวนาปรัง ปี 2567/68 ซึ่งวางแผนส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังประมาณ 6.47 ล้านไร่
- 1.2 เขตลุ่มน้ำแม่กลอง
ปริมาณน้ำในเขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตร รวมไปถึงการส่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปรังฤดูแล้ง ปี 2568
- 1.3 เขตลุ่มน้ำอื่นๆ ให้วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้
 - 1) สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชไร่-พืชผัก ไม้ผล - ไม้ยืนต้น เพื่ออุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ ได้แก่เขื่อนลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เขื่อนบางพระ จังหวัดชลบุรี เขื่อนประแสร์ จังหวัดระยอง
 - 2) สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชไร่-พืชผัก เพื่ออุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ ได้แก่ เขื่อนลำพระเพลิง จังหวัดนครราชสีมา เขื่อนลำนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
 - 3) ไม่สนับสนุนน้ำเพื่อการเกษตรฤดูแล้ง ปี 2567/68 ได้แก่ เขื่อนลำแะ จังหวัดนครราชสีมา
- 1.4 ปฏิบัติการผันหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ (มีนาคม - ตุลาคม 2568)
ปฏิบัติการผันหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึงและเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ

2. ด้านการเกษตร

ในปีเพาะปลูกปัจจุบัน สืบเนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีเพียงพอ กรมชลประทานจึงได้กำหนดนโยบาย และมาตรการด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โดยมีการจัดสรรน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปรังที่ 2 ในช่วงฤดูแล้งปี 2567/68 อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรพิจารณาทางเลือกในการปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยเพื่อทดแทนการปลูกข้าวนาปรังที่ 2

ในการนี้ ได้มีการริเริ่มโครงการสนับสนุนจากภาครัฐหลายโครงการ อาทิ โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปลูกพืชใช้น้ำน้อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกและสร้างความหลากหลายในการประกอบอาชีพเกษตรกรให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการวางแผนการใช้น้ำเพื่อการเกษตร

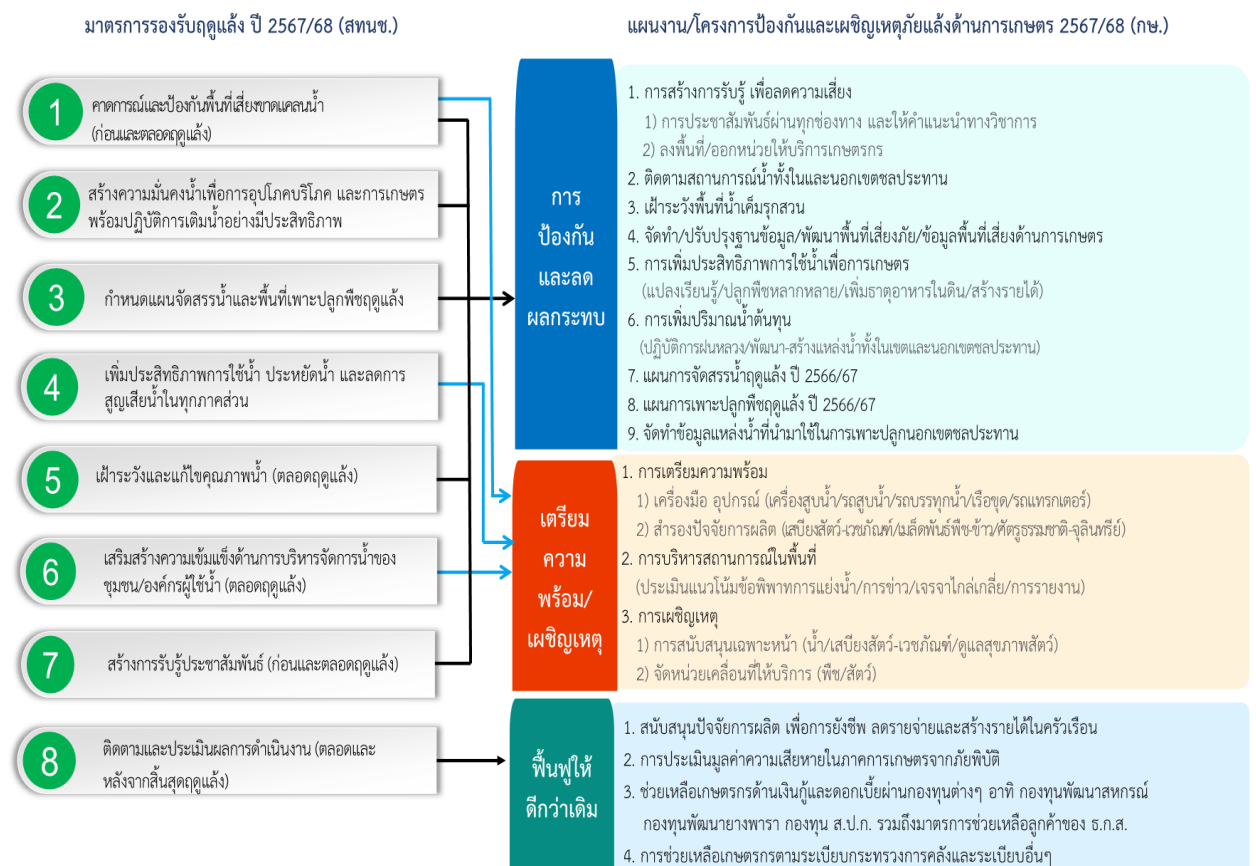
อย่างเป็นระบบ โดยจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ พร้อมทั้งมีมาตรการในการกำกับติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 อย่างใกล้ชิด

3. ด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และด้านการตลาด

- 3.1 ให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสถานการณ์น้ำในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน แนวโน้มความต้องการของตลาด ราคา และแหล่งรับซื้อพืชฤดูแล้ง เป็นต้น
- 3.2 ประสาน และช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหาช่องทางการตลาดให้กับผลผลิตพืชฤดูแล้ง
- 3.3 สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
 - ข้าวรอบที่ 2 ควบคุมพื้นที่ปลูกไม่ให้เกินจำนวนที่กำหนด
 - พืชไร่พืชผัก ส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลูกได้ตามจำนวนที่กำหนด
- 3.4 เชิญชวนเกษตรกรให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อย โดยเข้าร่วมโครงการของรัฐ เช่น โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปลูกพืชใช้น้ำน้อย เป็นต้น เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชช้อนทดแทนการปลูกข้าวรอบที่ 2
- 3.5 การแนะนำให้เกษตรกรปฏิบัติดูแลรักษาพืชในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งการรักษาความชื้นและลดการเผาตอซัง

11. แผนผังความเชื่อมโยงมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2567/68 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กับแผนงาน/โครงการป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแผนงาน/โครงการป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร ภายใต้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2567 - เมษายน 2568) ให้สอดคล้องกับ มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2567/68 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

12. กลไกการบริหาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรในภาพรวมของประเทศอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ส่วนกลาง

- คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเลขานุการ

- คณะอนุกรรมการวางแผน และติดตามการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. เป็นเลขานุการ

- ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสำนักงานแผนงานและโครงการพิเศษ เป็นเลขานุการศูนย์

ส่วนภูมิภาค

- ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นเลขานุการศูนย์

13. แหล่งงบประมาณ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของหน่วยงาน
เงินอุดหนุนราชการ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ พ.ศ.2562

14. ระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2567 – เดือนเมษายน 2568

15. การติดตามและรายงาน

ข้อมูล	หน่วยงาน	ระยะเวลา
1. สถานการณ์น้ำ 1.1 ในเขตชลประทาน 1.2 นอกเขตชลประทาน	กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น. ทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 11.00 น.
2. สถานการณ์การเพาะปลูกพืช ฤดูแล้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน	ทุกวันพุธ
3. การปฏิบัติการฝนหลวง	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น.
4. การแจ้งเตือน	ทุกส่วนราชการ	เมื่อมีการแจ้งเตือน
5. ผลกระทบด้านการเกษตร 5.1 ด้านพืช 5.2 ด้านประมง 5.3 ด้านปศุสัตว์	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย และ ปรับปรุงข้อมูลทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 15.00 น.
6. ข้อพิพาท	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัด	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย
7. ผลการดำเนินงานตาม แผนงาน/ โครงการ	ทุกส่วนราชการ	ทุกวันที่ 1 และ 15 ของเดือน

16. การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร

หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กษ.	0-2281-9959	0-2629-9660
กรมชลประทาน - ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ - สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	0-2669-2560 0-2669-5025	0-2243-1098 0-2241-3348
กรมประมง - กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ	0-2652-0600 ต่อ 17426	
กรมปศุสัตว์ - กองส่งเสริมและพัฒนากการปศุสัตว์	0-2653-4444 ต่อ 2273	0-2653-4928
กรมพัฒนาที่ดิน - กองแผนงาน - กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	0-2579-0752 0-2579-3504	0-2579-0923 0-2579-3504
กรมวิชาการเกษตร - กองแผนงานและวิชาการ	0-2579-6535 ต่อ 11	0-2940-6342 0-2579-5246
กรมส่งเสริมการเกษตร - กองแผนงาน - กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริการจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร - กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย	0-2579-9523 0-2579-3804 0-2940-6190	0-2940-7026 0-2579-3010 0-2940-6190
กรมการข้าว - สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว - สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ข้าว	0-2561-2533 0-2561-2182 0-2561-4235	0-2561-2533 0-2561-3624
กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์	0-2282-5848	0-2628-5537
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - กองแผนงาน - กองปฏิบัติการฝนหลวง	0-2109-5100 ต่อ 811 0-2109-5100 ต่อ 410	0-2109-5143

หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน - สำนักบริหารกองทุน	0-2278-5420 0-2282-9004 ต่อ 1211	0-2278-5420 0-2282-9004 ต่อ 1211
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ	0-2579-8161 0-2579-8247	0-2579-8162
กรมหม่อนไหม - สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีหม่อนไหม	0-2558-7900 ต่อ 7420	0-2558-7900 ต่อ 7420
การยางแห่งประเทศไทย - กองสวัสดิการเกษตรกร	0-2433-2222 ต่อ 245	0-2434-2294